

1. adventní neděle

VSTUPNÍ ANTIFONA Žl 25,1-3

K tobě pozvedám svou duši, Hospodine, můj Bože, v tebe důvěřuji, kéž nejsem zahanben, ať nade mnou nejásají moji nepřátelé. Vždyť nikdo z těch, kdo v tebe doufají, nepadne do hanby.

Uvedení do bohoslužby A

Začíná nám adventní doba. Do temnot našich dnů svítají červánky Kristova příchodu. Jeho přítomnost je tajemným smyslem lidských dějin i smyslem našeho života. Vyjděme mu vstříc a vyhlížejme ho.

Nebo:

Liturgická doba adventu, kterou začínáme slavit, stejně jako roční období podzimu, se kterým je spojena, v sobě nesou určité tajemství: Atmosféra dlouhých večerů, tmy a chladu venku a naopak světla a tepla domovů, spánku v přírodě i živých příprav na Vánoce dává příležitost k přemýšlení a vnitřnímu usebrání. Je to pozvánka poodhalit toto tajemství. Advent je naší přípravou na příchod Vykupitele. Světlem a jistotou pro nás křesťany je Boží slovo. Ujišťuje nás o jeho lásce k nám. Otevírá naše nitro pro každé setkání s ním a s jeho bratry a sestrami. Budeme mít v letošním adventu čas vpustit toto světlo do našich životů a setkat se s tím, který přichází? Podaří se nám poznat tajemství adventu?

Uvedení do bohoslužby B

Stojíme na počátku adventu, doby přípravy na nové a hlubší setkání s Pánem Ježíšem. V adventě máme zkontrolovat zaměření svého života a svých názorů, zda směřují správným směrem k Bohu a k dobru. Vánoce sice pominout nemůžeme, ale s Kristem bychom se minout mohli. Adventní věnec ať nám je zeleným znamením naděje, světélkem Boží lásky a porozumění. S upřímnou opravdovostí litujme všeho, co nás od Boha odvádí, a směle vykročme na adventní cestu.

Nebo:

Do atmosféry podzimního času, dnů nořících se do tmy, přírody ukládající se k zimnímu spánku přichází liturgický kalendář adventním časem, vlastně novým začátkem. Tato doba má v Církvi na první pohled také podobu vážnou: oltář se nezdobí květinami, vynechává se radostný chvalozpěv Sláva na výsostech Bohu a liturgie se slaví ve fialové barvě. Jako křesťané však víme, že adventní doba je však mnohem více časem oddaného a radostného očekávání příchodu Pána než časem kajícího. Je to doba přípravy na oslavu Ježíšova Narození a zároveň doba, v níž vedeni vzpomínkou na jeho příchod mezi nás tehdy v Betlémě, směřujeme v myšlenkách k očekávání druhého Kristova příchodu na konci věků. V čase podzimu jsou na stromech přítomny pupeny: příslib příštího jara. Tmu postupně střídá přibývajícím světlem a dřímající příroda už nabírá sílu k dalšímu rozpuštění. Závěr odkazuje k novému začátku. Také

Kristus toužebně očekávaný a zdánlivě nepřítomný už jedná v náš prospěch a přináší spásu!

Uvedení do bohoslužby C

Advent jako úvodní doba nového církevního roku nám připomíná: příchod Pána Ježíše v dějinách lidstva v minulosti: Za onoho času vstoupil Bůh v Ježíši Kristu do našeho lidského světa. 2. stálé přicházení Pána Ježíše ke každému člověku osobně. Máme mu připravovat cestu, máme odložit skutky temnoty. 3. výhled na konečný příchod a setkání s Ježíšem ve slávě. Máme vyhlížet Boží království, které s ním přichází a těšit se na ně. Začněme tedy hned s odkládáním skutků temnoty, vyznejme své hříchy a odřekněme se jich.

Nebo:

Adventní doba má dvojí povahu: je to doba přípravy na slavnost Narození Páně, kdy oslavujeme první příchod Božího Syna k lidem, tedy příprava na vánoce, a zároveň je to doba, v níž vedeni touto vzpomínkou směřujeme v myšlenkách k očekávání druhého Kristova příchodu na konci věků. Z těchto důvodů je adventní doba dobou oddaného a radostného očekávání. Na vánoce se bezpochyby těší všichni. Bůh nám daroval svého Syna a my, inspirováni tímto Božím obdarováním, sami můžeme obdarovávat. Neměli bychom však ztrácet ze zřetele ani druhý, podstatný smysl adventu, vlastně smysl našeho života: bdělé čekání na Pána a na naše konečné setkání s ním. V onu chvíli budeme prožívat obdarovávání a vánoce bez konce, tehdy bude dovršena a naplněna i naše radost.

Neříká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Všemohoucí Bože, očekáváme příchod našeho Pána Ježíše Krista, a prosíme tě: posiluj naši vůli, ať konáme spravedlivé skutky a připravujeme se na setkání s ním, abychom v den soudu stáli po jeho pravici a vešli do nebeského království. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

První čtení je dokladem z dávných věků lidstva: starozákonní prorok z temnot své doby vyhlíží celou silou své víry červánky nového času. Toto slovo spásy je z konce 8. století př. Kr., kdy judskému království hrozilo nebezpečí. Prorok neočekává záchranu od lidí, od politického umění či vojenské moci, ale od Boha, který naplňuje chrám svou velebností. S jistotou v toto Boží příslibení Izrael může a má už teď kráčet v Hospodinově světle, v jeho spasitelné přítomnosti.

1. ČTENÍ Iz 2,1-5 *Pán shromáždí všechny národy ve věčném míru Božího království.*

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Obsah vidění Izaiáše, syna Amosova,
o Judovi a Jeruzalému.
Stane se v posledních dnech:
Pevně bude stát hora s Hospodinovým domem
na vrcholu hor,
vyvýšena nad pahorky.
Budou k ní proudit všechny národy,
budou k ní putovat četné kmeny a řeknou:
„Vzhůru, vystupme na Hospodinovu horu,
do domu Jakubova Boha!
Ať nás naučí svým cestám,
choďme po jeho stezkách!“
Ze Siónu vyjde nauka,
z Jeruzaléma Hospodinovo slovo.
Soudit bude národy,
rozsuzovat četné kmeny,
že zkují své meče v radlice
a svá kopí ve vinařské nože.
Nezdvihne již meč národ proti národu,
válce se již nebudou učit.
Jakubův dome, vzhůru,
choďme v Hospodinově světle!

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 122,1-2.4-5.6-7.8-9 Odp.: *srv. 1*

Odp.: Do domu Hospodinova půjdeme s radostí.

Zaradoval jsem se, když mi řekli: - „Do domu Hospodinova půjdeme!“ -
Už stojí naše nohy - v tvých branách, Jeruzaléme!

Odp.

Tam vystupují kmeny, - kmeny Hospodinovy, - jak to zákon přikazuje
Izraeli, - aby chválil Hospodinovo jméno. - Tam stojí soudní stolce, - stolce
Davidova domu.

Odp.

Vyprošujte Jeruzalému pokoj: - ať jsou v bezpečí, kdo tě milují, - ať vládne
mír v tvých hradbách, - bezpečnost v tvých palácích!

Odp.

Kvůli svým bratřím a přátelům - budu říkat: Pokoj v tobě! - Kvůli domu Hospodina, našeho Boha, - budu ti přát štěstí.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Zasloužilí lidé našeho národního obrození dostali čestný titul „národní buditelé“. Svatý Pavel dnes mluví jako velký buditel všech národů. Nyní nastal čas! Je tu doba mimořádné šance: probudit se ze spánku a nově přijmout Boží světlo do svého života. Toto světlo nového života je nám teď už blíž než při křtu. Na křtu přijatý nový život v tomto světle se může nově rozzařovat každý den. Každý den je šance znovu přijmout zář nového života a tak zapudit temnotu hříchu ve všech jejích podobách. Světlo nového života umožňuje odolávat hříšným sklonům, které jsou dosud ve tmě.

2. ČTENÍ Řím 13,11-14 *Naše spása je blízko.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři a sestry!

Víte, jaký je nyní čas: že vám už nastala hodina, kdy je třeba se probat ze spánku. Neboť nyní je nám spása blíže než tehdy, když jsme uvěřili. Noc pokročila, den se přiblížil. Odložme tedy skutky temnoty a oblečme se do výzbroje světla. Vedme počestný život jako ve dne; ne v hodováních a pitkách, ne v necudnostech a prostopášnostech, ne ve sváru a závisti. Ale oblečte se v Pána Ježíše Krista a nepečujte o tělo tak, že by to vyvolávalo žádosti.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Ži 85,8

Aleluja. Pane, ukaž nám své milosrdenství –
a dej nám svou spásu! Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Evangelium je převzato z apokalyptické řeči, z řeči o posledních událostech. Tak jako před potopou lidé neočekávali žádnou nenadálou událost a jejich pohled byl zaměřen pouze na věci viditelné, podobně je tomu i před druhým Kristovým příchodem. Nikdo se nemůže uklidňovat životním stylem druhých, nikdo se nesmí nechat svést tím, že ostatní lidé žijí zaměstnání jen záležitostmi pozemského života. Pán přijde tehdy, když lidé budou prožívat běžné události. Pán Ježíš přijde znenadání! Slibuje, že přijde mezi nás. Ale poslouvejme, co od nás chce.

EVANGELIUM Mt 24,37- 44 *Bděte, abyste byli připraveni.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Až přijde Syn člověka, bude to právě tak jako v době Noemově: Jako totiž v době před potopou lidé jedli a pili, ženili se a vdávaly až do dne, kdy Noe vstoupil do archy, a nic netušili, až přišla potopa a všechny zachvátila, právě tak to bude, když přijde Syn člověka.

Tehdy budou dva na poli: jeden z nich bude vzat, druhý ponechán; dvě ženy budou mlít na obilném mlýnku: jedna bude vzata, druhá ponechána.

Bděte tedy, protože nevíte, který den váš Pán přijde. Uvažte tohle: Kdyby hospodář věděl, v kterou noční dobu přijde zloděj, jistě by byl vzhůru a nedovolil by mu prokopat se do domu. Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

JE ČAS SE PROBUDIT . . .

Budík nepatří k věcem, které nám jsou milé. Každé ráno se rozdrnčí a komanduje: Vstávat, už je nejvyšší čas! Vstávej, ospalče! Svatý Pavel dnes mluví podobně jako ten budík: „Víte, že vám už nastala hodina, kdy je třeba probrat se ze spánku!“ Co to svatý Pavel o nás tvrdí? Vždyť on nám vlastně docela nezdvořile říká, že jsme až dosud spali, že to tak dál nejde, že se musíme honem, honem probudit. Jak to jen ten svatý Pavel může říci, že spíme? A zrovna teď před vánoce, kdy má každý plné ruce práce s chystáním; plno tajných starostí s vánočními dárky. Hned v další větě nám svatý Pavel říká, jak to míní s tím buzením: „Nyní je nám spása blíž, než tehdy, když jsme uvěřili.“

Už uteklo hodně času od našeho křtu: deset, dvacet, padesát, nebo ještě víc roků. Každým dnem se přibližujeme smrti. Každý den se přibližuje i konec celého světa. Takový svět jako dnes jednou skončí a pak už bude svět pokojnější a krásnější. Ten budoucí svět bude už docela patřit Bohu, Pánu Ježíši a také všem hodným lidem. Kdo z nás bude mezi těmi hodnými? Na to bychom měli myslet. Ale my si po celý rok ani nevzpomeneme, že se den co den blížíme setkání s Pánem Ježíšem. Svatý Pavel má pravdu: my duchovně spíme! Proto je tu advent a vánoční doba, která nám setkání s Pánem Ježíšem připomene. Proto svatý Pavel volá: „Probudte se! Zanechte už skutků temnoty, oblečte se do výzbroje světla!“

Pavel to míní asi tak, jako páni na obci. Mají park, v němž v noci bylo tma jako v pytli a scházeli se tam všelijací lidé a vyváděli tam darebnosti, že se lidé za tmy báli parkem procházet. Proto tam obec nechala postavit stojany se silným světlem. Řekli si, že za světla se tam už nebudou dělat takové skutky temnosti.

Také na ulicích dávají lampy, aby světlo zapudilo špatné činy, které se dějí potmě. Svátý Pavel tedy po nás chce, abychom nedělali nic, zač bychom se museli na světle, před Pánem Ježíšem, stydět. Naopak chce, abychom každý svítili jako ty svítilny na ulici a v parku: abychom svítili dobrem a dělali lidem radost. Že pak ti hodní budou ještě hodnější a zlí budou méně zlí.

Evangelium nás dnes napomíná stejně: "Buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete." To je pravý smysl adventu, úkol pro nás všechny, malé i velké Boží děti: Náš Pán přijde - probudme se z lhostejnosti, těšme se na příchod Ježíše! Přijde k nám jednak o vánocích jako dítě, dar z lásky pro tebe. Přijde až umřeme, jako tvůj Pán. Přijde na konci světa jako náš soudce i všech lidí, celého světa, celého vesmíru. V adventu se připravujeme na jeho příchod.

DNES, NE ZÍTRA

„Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítřek.“ Známe tohle přísloví od dětství a dnešní evangelium nám napovědělo, kde ti naši předkové tuto moudrost vzali: „Nevíte, co bude zítra, buďte bdělí,“ slyšeli jsme. A Pavel vyzývá Římány i nás: „Je čas probrat se ze spánku; den se přiblížil; odložte skutky temnosti!“ Jenže my na svých každodenních zvyklostech neradi něco měníme. Pokud se do našeho života neprokope nějaký zloděj nemoci či nečekané události, zůstáváme ve svých pohodlně vyšlapaných bačkorách. Ale teď je tu advent, začátek nového církevního roku, začátek radostné přípravy na slavení vánoc. Nejen kolem nás jsou temnoty dlouhých nocí, ale i v nás jsou mnohé temnoty a my ty skutky temnot máme v adventu odkládat.

Aha, řekne si někdo, to abych si tedy napsal seznam svých temných skutků, svých zlovyků, a každý den ráno a večer si přečetl, co na mně vadí lidem kolem mne, co na mně vadí mně samotnému, co by na mně vadilo Synu člověka, až budu stát na jeho soudu. To si tedy musím své chyby a zlovyky pořád přeříkávat, abych na ně nezapomněl. Takové adventní předsevzetí by bylo špatným předsevzetím. S tím bys nikam nedošel. Pořád si připomínat své chyby, kdepak. Pořád si stavět před oči máme jen dobrý opak, jací máme být, jací chceme být. Rozumíš tomu: ne negativně, ale pozitivně. Mám upevňovat v mysli, jak se chci připodobňovat Pánu Ježíši svým smýšlením, svým chováním a svou láskou.

Toto každodenní úsilí o připodobňování se Kristu, to je osobní advent každého z nás. Všichni si rádi zakládáme na tom, jak jsme už velcí: „Já už jsem velká, je mi už deset! Já už jsem dospělý, už je mi dvacet! Já už jsem zralý, už je mi padesát!“ Ale kolik nedospělosti a nezralosti, kolik dětinskosti s sebou vláčíme často po celý život! V každém dítěti je něco z šelmy, která stále bojuje proti všem o přežití. Jak často říkáš: Já chci! Já nechci! Já požaduji! Já, já! Vše pro sebe, jiné často nevidíme a nevnímáme. Kolik dětské krutosti k menším a slabším, k zmrzačeným, přežívá i u dospělých. To je tedy adventní otázka pro

každého z nás: Jak daleko jsem já dnes, na osobní cestě k dospělému člověčenství, ke Kristově podobě?

Dlouhá je tahle adventní cesta člověka od JÁ k TY, od sobectví k lásce. Stejně dlouhá je cesta od TY ke Kristu, k víře a naději. A teprve tohle trojí dělá z šelmy člověka. Kdy se na tuto cestu vydat, kdy začít? Evangelium nám říká, že hned. Buď začneš hned nebo nikdy, když to začneš odkládat na zítra. Toto je den, dnešní den, který učinil Pán. Dnes, ne zítra. Chceš-li začít být dobrý až zítra - jsi tedy dnes ještě zlý. Chceš-li se až zítra usmířit, jsi dnes ještě ve sváru. Chceš-li začít zítra, dnes nestojíš za nic. S čím že chceme ten letošní advent začít? Připodobňovat se ke Kristu svým smýšlením, chováním a svou laskavostí. Vykročením od JÁ k TY. Ať se tu tedy o vánocích sejdeme jako dospělejší lidé, jako zralejší křesťané.

ADVENT V RODINĚ

Žádné období roku není tak příhodné, aby se rodina navzájem sblížila, srostla, jako doba adventní a vánoční. Kolik je tu příležitostí ke sblížení členů rodiny, k projevům lásky a dávání radosti. V těchto dnech Bůh přichází na svět, a chce víc: chce přijít do našich rodin. My se máme na tuto návštěvu připravovat a těšit, máme mu ji umožnit. Ale jen málo rodin prožívá advent takto krásně. Není to zaviněno jen náboženskou lhostejností a vlažností. Překážky bývají i v těch rodinách, kde se na vánoční chystání vynaloží mnoho úsilí a námahy. Vánoční radost, co to je? „No přece, aby děti dostaly všechny dárky, co si přejí,“ řekne tatínek. A maminka? „No přece, aby bylo napečeno hodně cukroví, aby se mi povedla vánočka, aby kapr na Štědrý večer byl akorát a krocan na Hod Boží se jen rozsejpal. A také musí být každý hadřík v domě vypraný, každý kout vysmejený.“

Je to úkol na umoření, když si to takhle rodiče naplánují. A přece je to málo, přece je to špatný program. Vaše děti se jistě těší na dárky, jistě mají rády sladkosti. Ale stačí obojího polovic, když dostanou to, co potřebují nejvíc: abyste vy, rodiče, na ně měli čas, abyste s nimi hovořili, vyprávěli si a hráli. Aby vánoční radost byla úplná, musí příprava trvat po celý advent. Kdyby si tak každý tatínek umínil, že bude každý den aspoň hodinu tatínkem! Že se aspoň hodinu denně bude věnovat dětem, to by byl úplný převrat ve světě dítěte! Kdyby si tak každá maminka umínila, že i ona bude v adventu víc maminkou, než uklízečkou, pradlenou, kuchařkou, nákupčí, a služkou všech, to by byl krásný dárek dětem!

Jak to má v adventu doma vypadat? V týdnu před 1. adventní nedělí upleteme ze smrčí adventní věnec a v něm čtyři svíce. Přitom děti pomáhají a maminka vysvětluje, že i my tak patříme k sobě, jako ty větvičky ve věnci, že i my tak držíme pohromadě. Uzavřený kruh bez konce a bez začátku je symbolem Boží věčnosti a našeho věčného života v Bohu. Světlo svíčky znamená světlo víry, radost, která s Ježíšem přichází osvětit svět.

U adventního věnce a později u jesliček rodina koná svou večerní pobožnost. Zazpívají adventní píseň, vypravují si o příchodu Pána Ježíše na svět, přečtou si článek z dobré knížky. Nakonec se společně dohodnou, jaké předsevzetí si na zítra nebo na další týden udělají, např. budeme všichni veselí, budeme pomáhat mamince, budeme stavět betlém a chystat dárky. Samozřejmě tajně, aby to bylo opravdu překvapení - tedy spolu s maminkou pro tatínka, ale aby on o tom vůbec nic nevěděl; a spolu s tatínkem zas pro maminku. Ve čtvrtém adventním týdnu se už děti učí u betlému zpívat koledy, aby je o vánocích dobře uměly. Smějí stavět v pokoji stromeček, dávat na něj svíčky a ozdoby. Také smějí mamince pomáhat péci cukroví, uklízet a smejit. Ale hlavně budou znovu a znovu naslouchat krásnému vyprávění o Boží dobrotě a lásce, která vyhledala hodnou dívku Marii, pečlivého muže Josefa a připravovala vše, aby mohl k nám lidem přijít Boží Syn Ježíš.

Také některé svátky na počátku adventu nám dávají téma pro adventní rozhovory a činnost. 3.12. - svátek sv. Františka Xaverského, který byl velkým misionářem, poslem Boží lásky do pohanských zemí, nám dává příležitost k hovoru o pohanech, světě před Kristem a nouzi lidí, kteří žijí bez Krista. Na den sv. Barbory 4.12. jdeme s dětmi uříznout třeshňové větvičky a dáme je doma do vázy s dostatkem vody, aby nám na vánoční svátky rozkvetly a byly tak obrazem našeho srdce rozkvetlého Boží láskou. Pak 6.12. přijde den sv. Mikuláše, který je ukázkou, jak laskavým, štedrým a hodným se stává člověk, když se stane křesťanem. Ať už sv. Mikuláš naděluje inkognito za okno, nebo ať přijde „osobně“ do domu, děti musí vědět, že je to jen „jako“, že je to náboženská hra. Nic to neubere na zážitku a radosti dětí, pro hru mají smysl, to je jejich svět. Svátek Neposkvrněného početí Panny Marie 8.12 to jsou už červánky vánoční slávy. Děti seznámíme s maminkou Pána Ježíše, s nazaretským domovem a sledujeme svatou rodinu na cestě z Nazaretu do Betléma.

Jak strávit Štedrý večer, na to není žádný recept zapotřebí; každá rodina má své vlastní pěkné tradice. Jen to je důležité, aby si maminka nenechala moc práce na poslední chvíli, a nebyla pak nervózní a uhoněná. Je důležité, aby tatínek byl jednou opravdu jen a jen tatínkem pro své děti, aby celá rodina byla pohromadě a doma. Bývá mi vždycky líto těch lidí, kteří jezdí Štedrý den prožít kamsi do hor na lyže. Sebelepší zalyžování je možné ještě stokrát za zimu, je dost času si na ně zajet třeba až na Štěpána. O rodinnou pospolitost Štedrého dne se nechají ošidit asi jen ti chudáci, kteří teplo domova nezažili.

Už v adventu se děti pilně učily nazpaměť písně: Narodil se Kristus Pán a Tichá noc. Teď zpívají s rodiči u rozsvíceného stromečku a vítají Narozeného ve svém domově. Pak přijdou na řadu dary, symbol vzájemné lásky. Domácí liturgie končí hostinou lásky - agapé, slavnostní večeří, obrazem svaté Hostiny Boží, které se všichni účastní při „půlnoční“ mši v kostele. Svatým přijímáním se promění srdce všech v jesličky. Šťastná rodina, která zná tuto pospolitost rodinného stolu doma a stolu Páně v kostele. A že těm malým pomůžeme, aby

mohli na sv. Štěpána využít svého práva koledníků a jít na koledu ke strýcovi, kmotřence a babičce, to patří také k vánoční radosti dětí. Nadílka je viditelným podobenstvím štedré Boží lásky, která nás bohatě obdarovává milostí. Milí rodiče, milá farní rodino, hovořte doma o tom, jak se letos chcete na vánoce připravovat, jak si chcete navzájem připravit ty nejkrásnější vánoce. Rozdávat se v lásce, to je podoba Boží v člověku.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Bože, ty chceš, abychom žili v radosti z tvého vtělení a v těšení na tvůj druhý příchod. Prosíme tě:

Prosíme Pána za nová kněžská a řeholní povolání: Dej, aby i z našich rodin vycházeli noví kněží a jejich pomocníci.

Za naše malé děti; abychom je naučili správnému těšení na vánoce.

Za všechny maminky; aby se nepřetížily předvánoční prací, ale zachovaly se radostné a svěží.

Za všechny tatínky; aby po své práci ochotně s dětmi pomáhali mamince při vánočních přípravách.

Za všechny naše rodiny aby v nich nescházel ani betlém, ani adventní věnec, ani adventní pobožnost.

Za nás všechny; abychom nehleděli na dárky materialisticky - podle peněz - ale jako na projev lásky.

Pane Bože, voláš k nám dnes, abychom byli stále připraveni na tvůj příchod. Dej nám svou milost, abychom letošní advent k této přípravě využili s pomocí Ježíše Krista, našeho Pána. – Amen.

Nebo:

Myšlenka na druhý příchod Páně a na jeho soud ať otevře naše oči i srdce potřebám dnešního světa. Modleme se za všechny lidi a volejme:

Za Církev – nositelku radostné zvěsti a služebnici spásy světa.

Za politiky, ekonomy, učitele a za všechny ty, kdo mají velký vliv na utváření veřejného mínění a životního stylu lidí.

Za organizace i za jednotlivce, kteří usilují o ukončení válek a sporů.

Za děti, mládež a za budoucí generace: za jejich život a bezpečí, víru a lásku.

Za naše spoluobčany, kterým je křesťanská víra cizí.

Za ty, kdo jsou zatíženi starostmi o hmotné zajištění sebe a svých rodin.

Za ty, kdo mají strach z budoucnosti, a za všechny, kdo ztrácejí životní sílu a odvahu.

Za nemocné a chudé, za pronásledované a týrané a za všechny, kdo trpí.

Za staré lidi a za ty, kdo žijí bez domova, bez přátel, bez pomoci a bez naděje.

Za ty, kdo jsou blízko smrti, ale nejsou na ní připraveni.

Za sebe navzájem, abychom tento advent prožili v požehnaném očekávání Boží budoucnosti.

Probud' svou sílu, Pane, přijď a neprodlévej se svou pomocí. Tobě buď chvála nyní i vždycky i na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

V prvním čtení teď budeme moci prožít důvěrnou chvíli s prorokem Izaiášem, který se modlí. Tato kající modlitba pochází z doby po návratu Izraele z exilu, tedy po roce 538 před Kristem. Jak se modlí!? S jakým zaujetím, s jakou pokorou, s jakou důvěrou stojí před Bohem!

Nebo:

Izraelité po návratu z babylónského zajetí se museli potýkat s chudobou i těžkostmi při obnově chrámu a města. Lid za tím vším viděl důsledky své dřívější viny. Izrael se otočil k Bohu zády a ten před ním ukryl svou tvář. V této situaci Božího mlčení vyznává Izrael svůj hřích a uznává, že jen Bůh je pravý otec a zachránce, protože jen on jej mocnými činy zachraňoval. A tak jako v minulosti, i teď Izrael potřebuje tuto mocnou Boží přítomnost. Bůh je onen hrnčič, který dokáže vytvořit z Izraele nový lid, který bude kráčet po jeho cestách.

1. ČTENÍ Iz 63,16b-17.19b;64,2b-7 *Kéž bys protrhl nebe a sestoupil!*

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Ty, Hospodine, jsi náš otec;
"náš vykupitel" je tvoje dávné jméno.
Proč jsi dopustil, Hospodine,
že jsme zbloudili z tvých cest,
že nám dal ztvrdlo srdce,
abychom před tebou neměli bázeň?
Usmíř se kvůli svým služebníkům,
pro kmeny, které jsou ti vlastní!
Kéž bys protrhl nebe a sestoupil!
Před tvou tvářící by se rozplynuly hory.

Sestoupil jsi, a před tvou tvář se rozplynuly hory.
Od věků nikdo neslyšel,
k sluchu nikomu neproniklo,
oko nespatriilo, že by bůh, mimo tebe,
tak jednal s těmi, kdo v něho doufají.
Jdeš vstříc tomu, kdo s radostí jedná spravedlivě,
těm, kdo na tvých cestách pamatují na tebe.
Hle, ty ses rozhněval, protože jsme zhřešili,
byli jsme v hříších stále. Budeme zachráněni?
Byli jsme všichni jak poskvrnění,
jak špinavý šat byl každý náš dobrý skutek.
Zvadli jsme všichni jak listí,
nepravosti nás unášely jak vítr.
Nikdo nevzýval tvé jméno,
nikdo se nevzchopil, aby se k tobě přivinul,
neboť jsi před námi skryl svoji tvář,
nepravosti jsi nás vydal napospas.
A přece, Hospodine, ty jsi náš otec!
My hlína jsme - ty jsi nás hnětl,
dílo tvé ruky jsme všichni!

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 80,2ac+3b.15-16.18-19 Odp.: 4

Odp.: Bože, obnov nás, - rozjasni svou tvář, a budeme spaseni.

Slyš, Izraelův pastýři, - skvěj se září, ty, který trůníš nad cheruby, -probud svou sílu - a přijď nás zachránit!

Odp.

Bože zástupů, vrať se, - shlédni z nebe a podívej se, pečuj o tuto révu! -
Ochraňuj, co tvá pravice zasadila, - výhonek, který sis vypěstoval!

Odp.

Ať je tvá ruka nad mužem po tvé pravici, - nad člověkem, kterého sis
vychoval. - Už od tebe neustoupíme, - zachovej nás naživu, a budeme velebit tvé
jméno.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý apoštol Pavel mluví o velkém Božím daru, který dává našemu životu
nový smysl. Poslouchejme, koho tím darem míní.

Nebo:

Korintská církevní obec zakusila hojné Boží obdarování: dary slova,
poznání a jiné projevy Ducha. Všechny tyto dary potvrdily hlásání o Kristu. Po

projevech Boží přítomnosti bude jednou následovat plné a konečné zjevení. Na prokázané projevy Boží přízně mají křesťané odpovědět nadějí a důvěryplným čekáním. Zároveň však tu apoštol připomíná, že tato odpověď stojí především na Boží věrnosti, která dá sílu vytrvat až do konce. V onen den se uskuteční největší dar, totiž plné společenství s Kristem.

2. ČTENÍ 1 Kor 1,3-9 *Čekáme, až přijde náš Pán Ježíš Kristus.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři a sestry!

Milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.

Neustále za vás děkuji svému Bohu pro Boží milost, která vám byla dána v Kristu Ježíši. Neboť v něm jste v každém ohledu získali bohatství všeho druhu, jak v nauce, tak v poznání. Vždyť přece svědectví o Kristu bylo u vás jako pravé dokázáno, takže nejste pozadu v žádném Božím daru; jen ještě musíte vytrvale čekat, až přijde náš Pán Ježíš Kristus. On vám také dá, že vytrváte až do konce, takže budete bez úhony v onen den našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je Bůh, a on vás povolal k tomu, abyste měli společenství s jeho Synem Ježíšem Kristem, naším Pánem!

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM ŽI 85,8

Aleluja. Pane, ukaž nám své milosrdenství - a dej nám svou spásu! Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

V evangeliu nám Pán Ježíš podává charakteristiku naší životní situace. Jsme jako nájemci světa a svého života. Máme se těšit na hospodáře, až přijde odměnit naši věrnost.

Nebo:

Náš text je posledním úryvkem eschatologické řeči. Nosným tématem je vnitřní bdělost a čekání na Pána. Opakem takové bdělosti je spánek jakožto postoj neočekávání se srdcem zatíženým nestřídmostí. Na jiných místech Písma svatého se používá také přirovnání, že Pán přijde náhle jako zloděj. On může přijít kdykoli!

EVANGELIUM Mk 13,33-37 *Bděte: nevíte, kdy přijde pán domu.*

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Dejte si pozor, bděte, protože nevíte, kdy přijde poslední den. Je to podobně jako s člověkem, který se vydal na cesty. Odešel z domu, dal svým služebníkům plnou moc, každému jeho práci, a vrátnému nařídil, aby bděl. Bděte tedy, protože nevíte, kdy přijde pán domu, zdali navečer nebo o půlnoci nebo za kuropění nebo ráno, aby vás, až znenadání přijde, nezastihl, jak spíte.

Co říkám vám, říkám všem: Bděte!“

Slyšeli jsme slovo Boží.

ADVENTNÍ DOBA

Slyšeli jsme dnes ve druhém čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům: „nejste pozadu v žádném Božím daru; jen ještě musíte vytrvale čekat, až přijde náš Pán Ježíš Kristus. On vám také dá, že vytrváte až do konce.“ Vstupujeme dnes první adventní nedělí do nového církevního roku. Advent pro většinu lidí znamená dobu přípravy na vánoce. Avšak slovo advent pochází z latinského slova adventus a to znamená příchod. Myslí se zde na příchod Vykupitele Ježíše Krista. Církev každoročním prožíváním adventu a slavením adventní liturgie zpřítomňuje očekávání starozákonních proroků, kteří připravovali lidstvo na příchod Mesiáše. Tím, že se věřící vžívají do atmosféry této dlouhé přípravy na první příchod Vykupitele, zároveň ožívují touhu po jeho druhém příchodu na konci časů, ale rovněž i příchodu do svého vlastního života. Nemá-li být naše očekávání naprosto nesmyslné, je třeba, aby ten, na něhož čekáme, konečně přišel, a my se s ním mohli opravdu setkat. Očekávat pak znamená blížit se k setkání, být připraveni, být bdělí a pozorní. Takové očekávání můžeme prožívat jako pohyb a radostnou touhu. Očekávání člověku umožňuje, aby zůstával neustále mladý a připravený vydat se na cestu. Silou takového člověka je předtucha, že se blíží něco nového, že je to již za dveřmi, a že to nesmíme propást. Očekávání velí očím, aby zpozorněly; rukám, aby byly připraveny. Všechno je obráceno vstříc budoucnosti a srdce je naplněno vnitřní jistotou, že přichází úsvit, v němž konečně potkáme toho, jehož očekáváme.

Boží slovo adventní doby reaguje na očekávání a hledání člověka. Jasně pojmenovává to, co člověk cítí ve svém srdci i ve své mysli, i když to nedokáže jasně pojmenovat; zve člověka, aby neochaboval ve svém očekávání, a zvěstuje mu, že se jeho očekávání naplňuje. Jako bdělá stráž nás ujišťuje, že čekáme na někoho, kdo již přichází. Tento mezičas, který nás dělí od příchodu Páně, je naplněn radostným rozechvěním. V adventu slavíme stále obnovené tajemství Kristova příchodu, které se dotýká našeho osobního života. On přišel a stal se jedním z nás, splnil sliby dané praotcům a otevřel nám cestu k životu. On znovu přijde v záři své slávy a pozve nás k účasti na svém království. On nyní přichází vstříc každému z nás v Božím slově a ve svatých svátostech a chce, abychom ho s vírou přijali. Tento radostný čas se vyznačuje přípravou srdce: připravit cestu, vyrovnat ji, oddělit zrna od plev. Je však třeba mít na mysli, že tato příprava má

jiný charakter než ji má v postní době: postní období zřetelněji zdůrazňuje kajícnost a obrácení, a to jako přípravu na nové přijetí velikonočního tajemství Kristovy smrti a vzkříšení. V adventu je výzva k očistění srdce méně výrazná a navíc má jinou motivaci: vyplývá z očekávání Kristova příchodu. To, že se o adventních nedělích nezpívá Sláva na výsostech Bohu, má jiný důvod než v postní době: totiž zpěv andělů nad Betlémem tu má opět zaznít až o vánocích jako nové poselství. Advent tedy není především dobou pokání a to ani vzhledem k poslednímu soudu na konci věků, ale hlavně oslavnou památkou vtělení, a teprve na tomto základě také radostným očekáváním Kristova druhého příchodu. Toto očekávání by však nebylo pravdivé, kdyby nebylo spojeno s přípravou srdce, která v posledku ovlivní i celé naše vnější konání.

První začátky slavení adventu se objevují v jižní Galii a ve Španělsku koncem 4. století. Od 12. do 13. století se stal advent začátkem nového liturgického roku, který do té doby začínal vánocemi. Adventní doba trvá čtyři neděle před slavností Narození Páně 25. prosince. Datum první adventní neděle je pohyblivé. Je to proto, že poslední, čtvrtá adventní neděle připadá vždy na neděli před 25. prosincem, který je hlavním vánočním svátkem. A protože 25. prosinec je každý rok v jiném dni v týdnu, tak i první adventní neděle má každý rok jiné datum. Advent vždy trvá do půlnoci 24. prosince. Štědrý večer je vigilie, předvečer hlavního vánočního svátku. Proto se někdy stává, že poslední adventní neděle může připadnout i na Štědrý den. V takovém roce trvá advent vlastně jen tři týdny, i když má čtyři adventní neděle. Od nepaměti symbolem vítězství a královské důstojnosti byl věnec. Bible mluví o věnci jako o projevu úcty, radosti a vítězství. Adventní věnec, který jsme na počátku naší adventní liturgie světili, je tedy holdem tomu, kdo je očekáván, a kdo zároveň již přichází jako vítěz, jako král a osvoboditel: náš Pán Ježíš Kristus. Rozlévajícím se světlo z hořících svící vyjadřuje přicházejícího Krista, který rozptyluje temnotu a strach, neboť on je Světlo světa. Každému, kdo věrně a s láskou vyhlíží příchod Páně, bude předán věnec spravedlnosti, vítězný věnec života. Zvyk používání adventního věnce není nijak starý. První adventní věnec měl podobu dřevěného kola od vozu. Jeho dějiny nás zavedou do nejnižších sociálních vrstev obyvatel Hamburku předminulého století, do Záchraného ústavu pro opuštěné děti. Byla to chatrč na zapadlém okraji města, kde tehdy pracoval Jan Jindřich Wichern, mladý pedagog, který studoval teologii.

V roce 1839 před vánocemi poprvé pověsil od stropu dřevěný kruh se svícemi. Celkem po obvodu kruhu měl 23 svící, 4 velké bílé a 19 malých červených, na každý den do Štědrého dne. Denně během krátké pobožnosti, nejprve v polední přestávce a později i za svítání, byla zapálena jedna svíce. V roce 1851 byla poprvé vyzdobena celá jídelna tohoto útulku jedlovými větvičkami, stejně tak byl zdoben i věnec. Tento předvánoční zvyk se šířil velmi rychle. Poprvé v kostele měli adventní věnec v Cáchách, ten měl však pouze čtyři svíce. Později se adventní věnec objevil v protestantském prostředí na severu země, potom i v sousedních zemích. V minulém století se objevuje tento

zvyk v katolické jižní části Německa. S emigranty se dostal adventní věnec až do Severní i Jižní Ameriky. Kruhová podoba věnce symbolizuje ustavičnou cestu slunce a zároveň věčnost. Krátké dny v prosinci před dlouhými nocemi jsou nejtmaějšími v roce. Původně to byl čas bludiček, skřítků a bílých paní, jejichž návštěva, jak se pověrečně věřilo, zaručovala velkou úrodu pro příští rok. Věnce, které byly v oknech obydlí a dvorců, měli ukazovat cestu těmto bájným bytostem. A od těchto světél až k adventnímu věnci, který ohlašuje blízké narození Krista, je už jen krátká cesta. Adventní věnec je opakování jednoho prastarého zimního zvyku. Tento zvyk se vrací tak, jako mnoho jiných, zpět ke kruhu a stojí jako symbol pro přírodní sílu. Zelené větve byly v předkřesťanské době přinášeny do domů a chatrčí. Vonící větve jedlí měly sloužit lesním duchům jako útočiště, věnce ze slámy měly přinášet požehnání a odrážet zlé duchy, proto se také obvazovaly zlatými stuhami na znamení slunce. Tradiční barva adventního věnce byla červená a zelená. Červená upomíná na Kristovu krev prolitou za spásu světa, obě barvy pak symbolizují život. Jako ozdoba se používají také jablíčka, od času ráje jsou totiž plody života: kulaté jako věnec sám a dobré jako Boží přízeň.

Obsah adventní doby také výstižně vyjadřují staré české adventní písně zvané roráty. Byly sestaveny podle biblických textů, převážně prorockých. Název roráty pochází z neznámější latinské adventní písně *Rorate coeli de super*, která pochází ze 16. století z Francie, česky *Dej rosu, nebe nad námi*. Roráty připomínají očekávání spásy, vyvedení ze zajetí a uvedení do Boží blízkosti. Přinášejí ujištění o Boží věrnosti v příslibu spásy. Tyto staré písně nás spojují s vírou našich předků. Byla to víra hluboká, poučená Božím slovem. Nápěvy i slova písní překlenují celé generace. Dávají nám zakusit společenství Církve, které je rozprostřeno přes celá staletí. Jak budeme tedy po vzoru našich předků slavit advent dnes? Jistě bychom měli číst Písmo svaté jako oni, měli bychom se snažit o usebranost, abychom mohli slyšet hlas proroka. K tomu je zapotřebí též častější modlitba, jíž by mělo v této době být věnováno více času než jindy, vždyť právě „černá hodinka“ k tomu dává příležitost, abychom zvláště v rodinném kruhu věnovali se Bohu, své rodině a svým dětem. Adventní doba nemá být časem horečných nákupů, ale má mít především duchovní obsah. A tím je tedy nejen přípravou na vánoce! Adventní čas nás vyzývá k setkávání se s Kristem v našem každodenním životě a připravuje nás na jeho slavný druhý příchod. Prožít plodně adventní dobu znamená nově se setkávat s Bohem, který nabízí naplněný život a cestu dál. Přijmout výzvu adventu znamená vycházet mu v ústrety, obracet se k němu, pozvedat k němu své oči, smířit se s ním a s těmi, kdo jsou kolem nás, a odhazovat všemožnou zbytečnou přítěž, která nám znemožňuje jít po jeho cestách. Spadne-li nám něco krásného a cenného jakoby z čistého nebe do klína, máme pochopitelně radost. Ale mnohdy nejsme schopni takový nečekaný dar plně přijmout a docenit. Abychom cenné věci uměli skutečně přijímat, je třeba být připravenými. A takovou přípravou je již naše touha. Odkrývá nové hlubiny našich schopností a mobilizuje naši energii. Naše

síly se tak spojí a nasměrují k vytouženému cíli. Není to útěk z přítomnosti, ale dobré prožívání přítomnosti jako příprava setkání se svým Spasitelem.

JAK SE TĚŠIT NA VÁNOCE

Uvažovali jste už někdy o tom, jakým mistrným dílem je náš církevní rok? Představte si třeba, že by nebyl advent. Byly by pak vánoce tím, čím jsou? Naše matka Církev nás adventem učí, že každé pravé a hluboké radosti musí předcházet těšení a čekání. K velkému umění života patří i umění správně čekat a připravovat se. Dnešní evangelium také označuje náš život jako čekání. Jsme nájemci domu tohoto světa a čekáme, až přijde hospodář a zúčtuje s námi, jak jsme hospodařili. Jak to říkal Pán Ježíš v tom podobenství? Hospodář je už dlouho pryč, nájemníci se v domě cítí jako ve svém, jako doma, už na Hospodáře ani nevzpomenou, už ani nechtějí věřit, že je. Dnešní lidé také cítí tak: cítí se pány svěřeného světa, v Boha Hospodáře nevěří. Myslí, že nikomu účty skládat nebudou. Není snadné nám, křesťanům, stát proti módnímu proudu života bez Boha. Advent nám pomáhá upevnit v sobě vědomí, že Bůh již přichází, čekejme na něj! Nemá to být čekání pasivní, nemáme život prospat. Nevíte, kdy Pán přijde, zda o půlnoci, zda o jitřním kuropění. Ať vás při svém příchodu nenalezne ve spánku! Nejen správce domu, nejen vrátného, všech se týká tato výzva, od papeže až po laiky; všichni pokřtění jsme za Církev - dům Boží - společně zodpovědní. Všichni máme napomáhat růstu Božího království dobra na světě.

Mnozí si to dělají s tím bděním lehké, hlídají jen, co je kdo povinen. Zde v kostele toto je věc faráře, to kostelníka, toto mají udělat ti a ti, proč není ono uděláno? Proč kněží špatně kážou, proč je můj soused hubatý, proč, proč? Mluvení, souzení a kritizování. Znají povinnosti všech, všechny stačí posoudit. Nelze říci, že by tito lidé spali, oni bdí, ale jen mluví tam, kde by měli jednat. Tam, kde vidí nejvíc nedostatků, tam by měli nejvíc pomáhat, a oni jen mluví. Mnozí si zase z bdělosti a čekání dokážou udělat bláznivý kolotoč, honičku pro sebe i pro jiné. Jsou rodiny, kde mají k tomuto nervóznímu stavu zvláštní vlohy. Braňte se adventu podle obchodní reklamy, adventu s kšeftařením, adventu jen s hmotou: Kde sehnat přesně ten dárek, kde právě ty pochoutky, kdy kdeco napéci a navařit, kdy kdeco uklidit. Na Štědrý večer je pak z maminky uštváný nervák, zralý spíš na spací kůru než na radostné slavení a prožívání svátků, z tatínka panák oškubaný o poslední korunu. Braňte svůj advent před nákupní horečkou. Projevujte dárkem svou lásku a ne výplatní páskou.

Adventně čekat, jak nás tomu učí moudrá Církev, znamená ztišení, znamená neštvat se a nepospíchat. „Proč tak pospícháš?“ ptal jsem se kohosi. „No, přece abych pak měl více času!“ odpověděl udiven, že se ptám na takovou samozřejmost. Pospíchat, abych měl čas, tenhle nesmyslný protimluv straší v mnoha hlavách. Mít čas, to není deset minut k dobru získaných riskantní jízdou autem, to není lapání dechu po přeskočení poslední překážky. Mít čas, to je

životní postoj, to je výsledek řádu v činnosti, to je výsledek správné životosprávy. Staří říkali, že kdo stále naříká na moc práce, tomu se má práce přidat a tak ho přinutit, aby sedl a začal přemýšlet. Aby si napřed věci promyslel, uspořádal, a pak klidně a účelně jednal. Ono totiž uvažovat a přemýšlet, to lze jen v klidu.

Svatý Ignác z Loyoly vynalezl zvláštní technologii pro zklidňování. Zavedl exercicie, duchovní cvičení. V nich se dává člověku příležitost k utišení, přemýšlení a k uspořádání všech záležitostí života. Exercicie svatého Ignáce trvaly třicet dnů. Někdo z vás měl možná to štěstí a byl na exerciciích třídních. Teď máme velkolepou příležitost všichni. Využít letošní advent trochu jako exercicie, duchovní cvičení. Máme příležitost ztišit se v těchto dnech, uspořádat si věci života a tak se nově učit čekání na setkání s Kristem o vánocích, i na účtování s Hospodářem a Pánem světa v náš poslední den. Máme teď v adventě na pomoc roráty. Budeme se na nich systematicky učit, jak vnést do svého myšlení a jednání řád, jak dát svému životu smysl. Pán přichází. Vyjděme mu vstříc teď při bohoslužbě vyznáním víry a lásky, a denně hledáním smyslu svého života, hledáním cesty k němu.

POSLEDNÍ STRÁNKY V BOŽÍM KALENDÁŘI

Církev dnes obrací náš zrak ke konci světa. Když jsme evangelium, které líčí obraz zániku, slychali jako děti, báli jsme se a nechávali se znovu a znovu ujišťovat, že to ještě tak hned moc dlouho nebude, že Pán Ježíš nám dal poznávací znamení, podle kterých poznáme, kdy se bude konec blížit, a že ta se ještě nenaplnila. Dnes však o konci světa čteme nejen na stránkách Písma svatého, ale nacházíme to i v denním tisku. V ruce několika lidí na světě je totiž síla, která je schopna zničit náš svět prakticky v okamžiku. Ptejme se tedy s novým zájmem, co Kristus říká o tom, kdy bude konec světa. Evangelium musí být hlásáno mezi všemi národy a to ještě není a tak hned to nebude, říkávalo se před desetiletími. Dvě třetiny lidstva ještě neví nic nebo skoro nic o Kristu, mapa křesťanského světa vykazuje moc bílých míst. Jenže dnes radikálně změnila situaci moderní dorozumívací prostředky: knihy, noviny, rozhlas, televize, internet. I v nejbližších zemích mají lidé možnost se informovat a poučit o Kristu. Každý na zemi má možnost zaujmout své stanovisko. A evangelium neříká, že bude konec, až všichni lidé v Krista uvěří, ale až bude všude hlásán, až bude mít každý možnost říci ke Kristu své ANO nebo NE. Není to tedy mlhavá dálka, ale už přítomnost, kde se naplňuje toto znamení.

Vyvolený národ se navrátí zpět, vyvolený národ, to jsou Židé. Se smíšenými pocity jsme se my, křesťané, dívali vždy na tento nešťastný národ, zdálo se nám často, že tragédie Velkého pátku, roztržená chrámová opona, jsou znamením trvalého a hněvivého zavržení. Byla to krvavá křížová cesta, jíž šlo židovstvo světem. Jeho Kalvárií, vyvrcholením, bylo běsnění proti nim v minulém století. Nikdy se nám nezdálo být vzdálenější Pavlovo tvrzení, že i

Židé najdou cestu do Božího království. A hle: Židé mají zase svůj vlastní stát. Není to sice stát křesťanský, ale je plný křesťanství. Každé místo, dědina, rybník, vše jim mluví o Kristu. A čím začali svůj vlastní svěbytný národní život? Pozoruhodným procesem, v němž znovu zkoumali Ježíšovu vinu. Závěrem procesu židovský národ oficiálně vyhlásil Ježíše za nevinně odsouzeného, a jeho smrt za justiční vraždu. Neméně pozoruhodné je to, co jsme slyšeli z jednání 2. vatikánského koncilu: Bylo tam všemi delegáty, tedy oficiálními představiteli celé Katolické Církve, schváleno prohlášení, že židovský národ není vinen Kristovou smrtí. Že vinu nese všechno hříšné lidstvo, lidské hříchy, že právě pro ty chtěl Kristus umřít. Je vidět, že i tato podmínka, která se ještě nedávno zdála být nemožná, zdá se nyní blíž svému naplnění.

Veliký odpad. U evangelisty svatého Matouše čteme, že mnozí se popletou ve svém myšlení až tak, že zavrhnou víru a přidrží se nevěry, jako by to bylo něco lepšího. Sledujeme tento odpad už po dvě století: nejprve to byli jednotlivci, inteligence, ale pak to šlo masově. Napřed průmyslové dělnictvo, po nich zemědělci. Ne jen vlivem ateistické propagandy, ta na tom moc nemění. Je to stejné i v zemích, kde ateistická propaganda není. Druhá známka dle svatého Matouše: Vyhasne láska mnohých. Lidé se přestanou mít rádi. Ať hovoříme s lidmi z kteréhokoli pracovního prostředí, na otázku, jak se jim daří v práci, uslyšíme odpověď: Copak s prací by to ještě šlo, to by nebylo tak zlé, ale horší je to s lidmi. Věčně se mezi sebou hádají, věčně si závidí, věčně jsou jednotlivci i skupiny proti sobě, věčně si závidí každou korunu. Opravdu uhasíná láska mnohých.

Antikrist povstane. To je vážná a temná stránka Božího kalendáře. Antikrist je odedávna oblíbená nadávka nechápajících. Svévolný výklad způsobil již mnoho zla a zmatků, nejen v mladé soluňské církvi, ale i ve všech stoletích křesťanské éry lidstva. Povězme si tedy jen to, co jasně plyne z biblické zprávy: Na sklonku času se objeví vtělené zlo, pýcha, moc, násilí, poťouchlost a faleš. Tento Antikrist bude vítězit, ale nakonec zasáhne Ježíš Kristus. „Dechem svých úst zahubí nešlechtníka,“ říká o tom Písmo svaté. Hle, přes všechny temné stránky posledních dějin lidstva, zůstává až do konce evangelium Ježíše Krista radostnou zvěstí. Dobro nakonec zvítězí. Pomine staré nebe i stará země, ale Boží Slovo nepomine; nepominou ti, kteří se věrně drží Pána Ježíše. Poslední slovo bude patřit Bohu. Můžeme si tedy dát již odpověď, kdy bude konec světa? Naprosto ne. Tyto všechny ukazatele nás jen nově ujišťují, že Boží slovo je pravdivé, že to není jen nějaká sbírka bajek, a že se během věků blíží k svému naplnění. Kdy to bude, nevíme a ani vědět nepotřebujeme, když si z toho všeho vezmeme správné poučení. S touto útěšnou jistotou vstupme do nového adventu, do nového církevního roku. Bude to dobrý advent, dobrý církevní rok, když budeme žít ve světle pravd dnešního evangelia: k Bohu s pevnou vírou, k člověku s vlídnou láskou.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pán Ježíš přichází, aby s námi sdílel náš lidský život, aby nás spasil. Prosme ho:

Za celou Církev, ať prožije letošní advent v usebranosti a vnitřní radosti.

Prosme Pána za nová kněžská a řeholní povolání: dej, aby i z našich rodin vycházeli noví kněží a jejich pomocníci.

Za naši neklidem zmítanou Evropu, ať dojde k jednotě a pokoji.

Za lidi nemocné a opuštěné, ať se dokáží přimknout k Pánu Ježíši.

Za nás všechny, abychom se nebáli a svědčili světu o svém křesťanství.

Za naše zemřelé, aby jejich víra došla naplnění v Božím náručí.

Pane Ježíši, ty přijdeš na konci časů, abys dovršil stvoření, abys přivedl dobro ke konečnému vítězství, děkujeme ti! Maran atha! Přijď, Pane Ježíši! - Amen.

Nebo:

Ježíš Kristus zvěstuje vykoupení světa na konci všech dnů a jasnými slovy nás vyzývá k bdělosti. Se srdcem vnímavým k potřebám bližních i ke svým starostem přednesme své prosby a volesti:

Za všechny, kteří jsou sklíčení všedními starostmi; za ty, kteří mají strach z budoucnosti a za všechny, kteří ztrácejí naději.

Za všechny, kteří žijí ve vztazích naplněných láskou; a také za ty, kteří trpí nedostatkem lásky a za všechny, kteří se odcizili druhým i sami sobě.

Za všechny, kteří jsou v těchto adventních dnech plni očekávání a také za ty, kteří usilují o pokoj mezi lidmi i národy a hledají smysl svého života.

Za uprchlíky a za všechny, kterým se v jejich vlasti nedostává to, co potřebují k životu.

Za všechny nemocné; za ty, kteří jsou kvůli své nemoci nebo slabosti pohrdáni a vyloučeni ze společnosti a také za ty, kteří tyto lidi neopouštějí a pomáhají jim.

Za všechny, kteří respektují víru a přesvědčení druhých a usilují o porozumění a pokojné soužití různých kultur a také za ty, kteří jsou pro svou víru pronásledováni.

Náš Pane a bratře, Ježíši Kriste, za všechny tyto lidi tě prosíme a svěřujeme ti také své nejbližší, neboť ty znáš každého a na konci časů v tobě dojdou naplnění dějiny světa i život každého jednotlivého člověka. Tebe spolu s tvým Otcem a Duchem svatým oslavujeme nyní i na věky věků. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

Proroci Starého zákona si mysleli, že se na světě ještě jednou obnoví panování izraelských králů z Davidova rodu. My už víme, jak se toto očekávání naplnilo: v Ježíši Kristu, Králi lásky a pravdy.

Nebo:

Jeremiáš ohlašuje nástup nového krále pomocí dvou výmluvných symbolů: výhonku a jména. První symbol naznačuje zcela nový začátek, který je čistě darem od Boha. Na vyprahlé poušti lidstva, na suchém pařezu Davidovy dynastie Bůh nechá vypučet zázrak spásy. Druhý symbol je jméno nového krále a jeho města: „Hospodin je naše spravedlnost“. V Jeremiášově době byl králem Sidkijáš, což značí: „Hospodin je spravedlivý“, ten byl v područí babylónské moci. Jeremiáš staví ironickému jménu tohoto krále do protikladu jméno Krále Spasitele, který se právem bude jmenovat „Hospodin je naše spravedlnost“. Tato spravedlnost nabízená unavenému lidu bude spočívat v plnosti pokoje a života.

1. ČTENÍ Jer 33,14-16 *Vzbudím Davidovi zákonitý výhonek.*

Čtení z knihy proroka Jeremiáše

Hle, blíží se dni – praví Hospodin – kdy splním sliby, které jsem dal o Izraelovu a o Judovu domu.

V ty dny, za toho času vzbudím Davidovi zákonitý výhonek, který bude uskutečňovat právo a spravedlnost na zemi. Za těch dnů dojde Juda spásy a Jeruzalém bude bydlet v bezpečí. To je jméno, kterým ho budou nazývat: „Hospodin je naše spravedlnost.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 25,4-5ab.8-9.10+14 Odp.: 1b

Odp.: K tobě, Hospodine, pozvedám svou duši.

Ukaž mi své cesty, Hospodine, - a pouč mě o svých stezkách. - Ved' mě ve své pravdě a uč mě, - neboť ty jsi Bůh, můj spasitel.

Odp.

Hospodin je dobrý a dokonalý, - proto ukazuje hříšníkům cestu. - Pokorné vede k správnému jednání, - pokorné učí své cestě.

Odp.

Hospodinovo jednání je jen láska a věrnost - pro ty, kdo plní jeho smlouvu a nařízení. - Důvěrně se stýká Hospodin s těmi, kdo se ho bojí, - dává jim poznat svou smlouvu.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

A teď si poslechněme, k čemu nás na počátku adventu vybízí svatý apoštol Pavel. I přes pochvalné svědectví o činné víře a lásce solunští věřící nemají zůstat na místě, ale mají v této lásce dál růst. Pravá láska je totiž stálý pohyb k lásce ještě větší a hlubší. Tento růst je však především darem od Boha, který přináší posilu a posvěcení. Touto cestou mají jít vstříc Pánu, který jednou přijde ve slávě.

2. ČTENÍ 1 Sol 3,12-4,2 *At' Pán posilní vaše srdce, až přijde Kristus.*

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Bratři a sestry!

At' ve vás Pán rozhojňuje stále víc a více lásku jednoho k druhému i ke všem lidem, jako ji i my máme k vám. At' posilní vaše srdce, abyste byli bezúhonní a svatí před Bohem, naším Otcem, až přijde náš Pán Ježíš se všemi svými svatými.

Nakonec pak vás, bratři a sestry, prosíme a napomínáme v Pánu Ježíši: jak jste se od nás naučili, že máte žít, abyste se líbili Bohu, a jak i žijete, tak at' v tom vynikáte ještě více. Víte přece, které příkazy jsme vám dali z moci Pána Ježíše.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM ŽI 85,8

Aleluja. Pane, ukaž nám své milosrdenství -
a dej nám svou spásu! Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Představa, že svět se stále vyvíjí, vstoupila dnes už do povědomí většiny lidstva. Křesťanství hlásalo svým způsobem tvůrčí vývoj odedávna. Bible začíná obrazem Stvoření a končí vizí, kam celý svět směřuje: k radostné budoucnosti ve sjednocení s Kristem.

Nebo:

Kontextem dnešní evangelní perikopy je řeč o konci světa a o slavném příchodu Syna člověka. Před tímto příchodem svět prožije bouřlivé změny, které poruší celkovou rovnováhu vesmíru a uvrhnou jej do prvotního chaosu. A právě během těchto hrůzných úkazů Kristovi učedníci nemají podlehnout strachu a skleslosti, ale mají nabrat novou odvahu a vztyčit hlavy. Tento symbol poukazuje na to, že pro Církev končí období ponížení a pronásledování, kdy

musela mít skloněnou hlavu. Cesta k překonání všech zkoušek vede skrze bdělost a vytrvalou modlitbu.

EVANGELIUM Lk 21,25-28.34-36 *Blíží se vaše vykoupení.*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Budou znamení na slunci, na měsíci i na hvězdách, na zemi úzkost národů, bezradných nad hukotem a příbojem moře; lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přijde na celý svět, neboť hvězdný svět se zachvěje.

A tehdy lidé uvidí Syna člověka přicházet v oblaku s velikou mocí a slávou. Až to začne, vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení.

Dejte si pozor, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a pozemskými starostmi, aby vás den soudu nezastihl znenadání; jako léčka přijde totiž na všechny, kdo přebývají na celé zemi. Proto bděte a modlete se v každé době, abyste mohli všemu tomu, co se má stát, uniknout a obstát před Synem člověka.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZAČÍNÁME NOVÝ OKRUH CÍRKEVNÍHO ROKU

Začínáme nový okruh roku spásy. Znovu začneme naslouchat hlasu proroka Izaiáše a svatých apoštolů ve čteních, znovu uslyšíme důvěrně známá slova evangelia o událostech za onoho času, znovu si budeme otevírat smysl Písem svatých. Nenapadlo vás už někdy, zda má smysl takhle pořád znovu číst Písmo svaté, které jsme už tolikrát slyšeli, které už tak důvěrně známe? Budu mít, já kněz, o čem znovu a znovu kázat? Povězme si dnes na začátku církevního roku, jaký smysl má čtení Písma svatého a kázání při naší bohoslužbě. Odpovědět mohu jednou větou: Máme pozorovat svůj život ve světle Písma svatého.

Písmo svaté nevypravuje jen o událostech za onoho času, není jen dávnou historií, je i o našem životě. Písmo svaté mluví i o tom, co se děje v tomto čase, v současnosti, a co se bude dít zítra. Nejen Panně Marii zvěstoval anděl Páně poselství, i tobě je zvěstuje teď skrze Písmo svaté a ptá se tu po souhlasu, zda chceš i ty pomáhat vykoupit svět. Chce i tvé: Ať se mi stane podle tvého slova. Nejen apoštol povolal Pán. I tebe povolává, abys šel a šířil jeho Království. Celý náš život sestává ze samých povolání Božích a z našich odpovědí. Z jakých našich odpovědí? Jaké byly dosud, jaké jsou teď ty naše, ty moje, tvoje odpovědi? Zde jsme znovu u otázky, proč stále znovu číst Písmo svaté. Ta první

odpověď zněla: Evangelium není jen dávnou historií z dob za onoho času, děje se i teď, v současnosti, i dnes, kdy je mi hlášáno.

Druhá odpověď zní: Musím svůj život vždy znovu přezkoumávat ve světle evangelia. Musím naslouchat evangeliu ve světle svého života. Vše, co je v evangeliu, se nějak odehrává i nyní, v našem životě. Co se stalo těm prvním svědkům Kristovým, děje se obdobně i nám. Nejlepším komentářem k rozjímání evangelia nám proto bude náš vlastní život, to, co se přihodilo nám. Podívejme se ve světle těchto zásad na zvěst evangelia dnešní neděle. Co nám dnes hlásá Kristus? Vítěznou perspektivu budoucnosti: on bude konečným vítězem.

Tato země celá pomine, zanikne, tím spíše pominou zlé věci a události, které nás teď tíží. Jsou to jen krátké epizody, které nemají trvalý význam. Pominou, zůstanou jen vzpomínkou. Jedno však je jisté: Pán přijde. Přijde jako vítěz. Přijde ve slávě. První křesťané hlásali tuto zvěst svým současníkům, lidem, kteří byli stejní jako naši dnešní současníci, většinou lidé bez naděje. A my, dnešní křesťané, jsme stejně jako ti první povoláni, abychom se stali lidmi plnými naděje, optimisty. Abychom skálopevně věřili v dobrý konec všeho. Ve vítězství dobra nad zlem. Jsme povoláni, a je dobré si to na začátku církevního roku připomenout, abychom byli světlem a povzbuzením světu kolem nás: Pán přijde ve slávě. Teď už je tu také, zatím neviditelně, ale skutečně. Nic ho už nemůže zasáhnout, nic mu nemůže ublížit. Už je vítěz, jeho království už začíná. Čiňme proto pokání, to jest: změňme své smýšlení a vyjděme vstříc Pánu s důvěrou!

JAK VYHLÍŽET PŘÍCHOD PÁNA

Čeká se na věci budoucí a ne minulé. Adventní očekávání Vykupitele neznamená vžít se jen do časů Starého zákona. Náš Mesiáš, Vykupitel, už je mezi námi. My to jsme, ne on, kdo teď má něco udělat. Na nás je, abychom se obnovili a změnilí své smýšlení. Správná adventní příprava na setkání s Pánem je v našem cílevědomém úsilí o lásku vzájemnou, i ke všem lidem, jak nám to dnes řekl svatý apoštol Pavel. Mluvení o lásce k Bohu je prázdným žvaněním všude tam, kde se to neprojevuje obětavostí a laskavostí v každodenním styku. Adventní cestou nás při našich bohoslužbách povedou výrazné postavy: prorok Izaiáš, svatý Jan Křtitel, Panna Maria, mudrci od Východu a betlémští pastýři.

Při čtení z Izaiášových prorockých knih k nám promluví jeho grandiózní jistota víry, že Bůh nám dá svou spásu, svého Pomazaného. Adventní píseň: Vypros, nebe, Spasitele, je ozvěnou Izaiášova adventního volání: Rosu dejte, nebesa, shůry, a oblakové dštěte Spravedlivého. Druhou ústřední postavou adventní liturgie je svatý Jan Křtitel, hlasatel atmosféry očekávání i vážných výzev k obrácení. Jeho heslem je volání: Připravte cestu Pánu, srovnejte před ním cesty. Každé údolí budiž vyplněno, každý pahorek ať je snižen! Máme se tedy zamýšlet, kde jsou naše údolí, naše nedostatky, kde jsou naše pahorky pýchy, sobectví a náruživosti.

Třetí postavou je Panna Maria. Budeme si číst, jak Matka Boží prožívala svůj advent, své očekávání. Prožívá jej v radosti Magnifikat, ve velebení Boží dobroty a lásky. Mariiným adventním heslem je její pokorné: Hle, jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova! Taková má být i naše důvěra v Boha a ochota sloužit. Mudrci a pastýři nemají hesla, jejich řečí je jen jednání: naslouchají, uvěří, radují se a vydávají se za hvězdou Mesiáše. Tak to vyjádřil i básník Václav Renč ve Zpěvech u jesliček: „Vstávají ze snu pastýři a diví se a žasnou a bez váhání zamíří, kde vidí hvězdu jasnou. Nad holým chlévem z kamení, co hledí dolů k městu, hoří to Boží znamení a osvětluje cestu. Svolává z chlévů ze všech stran i anděly i lidi. A kdo má srdce dokořán, každý to světlo vidí.“

Kterou z těch postav si zvolíme za svůj adventní vzor? Nejlépe všechny: S proroky prožívejme touhu po Boží blízkosti. Podle výzev svatého Jana Křtitele se snažme změnit své smýšlení a jednání. S Pannou Marií se radujme a těšme, že se nám narodí Spasitel. S mudrci a pastýři se vydejme na cestu za hvězdou, na cestu, na kterou se lidstvo bude navzdory všem módám vždy znovu vydávat, jak to ve své vizi vidí básník v závěrečných verších: „Kdo má dnes srdce dokořán ten slyší z nebe zvony. Sbíhá se, sbíhá ze všech stran těch srdcí miliony. A pokud časem bude čas a srdce otevřená, budou se sbíhat zas a zas a padat na kolena před krále věků na jeslích a zpívat s celým světem: Buď sláva Bohu v nebesích a pokoj Božím dětem. Pokoj i vám, vy Boží děti letošních vánoc.“

ADVENT CÍRKVE

V prvním čtení jsme dnes slyšeli Jeremiášovo proroctví. Mluví o budoucnosti. Slibuje Hospodinovým jménem, že přijde Davidův potomek, a přinese pokoj a spásu. My dnes také často mluvíme o budoucnosti. Ne z nějaké zvědavosti, jaké to budou novoty, ale proto, že máme starost o budoucnost víry našich dětí. Chtěli bychom pomoci, aby ta budoucnost byla lepší, než je naše současnost. Snad právě odtud by se dalo vysvětlit, proč se tak naráz po celém světě ujalo koncilní označení Církve jako putujícího Božího lidu. Tohle pojmenování bez dlouhých výkladů jasně říká, že Církev se dnes nepovažuje za nějaký hrad, za jehož zdmi se izoluje zbožný Boží lid, zatímco venku jdou svou cestou zlé události špatného a bezbožného světa. Ten název povídá, že my, Církev, jsme také těmi, kteří jdou cestou tohoto času uprostřed světa. A kdo je na cestě, kdo jde, ten nemůže lpět na ničem, co stojí. Kolem poutníka vše míjí, jak jde dál. Církev putující je Církev, která nelpí na starých oblíbených vysezených křeslech, ale setkává se stále s novými věcmi, musí na ně reagovat, zpracovat je, jít dál s obrazem cíle pouti, zaslíbené země před sebou.

Obraz putujícího Božího lidu se v Písmu Starého zákona objevuje dvakrát. Poprvé je to Boží lid putující z Egypta do zaslíbené země. Tenkrát měli ještě všechno před sebou: získání zaslíbené země, budování království Izraele. Tohle tedy není naše situace, nás, Církve 21. století. To vše my už máme za sebou. Už

ve středověku se odehrávalo obrovské drama, gigantické opakování izraelského pokusu o vybudování Božího království na zemi, pokus vybudovat svatou Církev římskou, která by vládla celému světu a které by vládl papež ve jménu Božím. Jako pokus Izraele, i tento středověký pokus ztroskotal. A tak díky tomuto pokusu víme jistě: Chtít budovat Boží říši na zemi mocenskými prostředky vojáků, diplomacie, politiky a peněz, to nelze. Tudy cesta Církve do budoucna nevede.

Situace dnešní Církve tedy spíš odpovídá situaci druhého putování Izraele do babylónského exilu. Tam z členů hrdého svébytného národa zbyla bezmocná menšina, pouhá diaspora. A to je i naše situace v dnešní době. Donedávna většinová Církev se najednou po celém světě stává menšinou uprostřed světa, který se o náboženství nezajímá, nebo je proti němu. Jak se zachovat v takovéto situaci? To byla otázka tehdejšího Izraele, to je i otázka naše. Izrael se rozhodoval mezi týmiž dvěma postoji, o kterých se diskutuje i dnes. Jedni říkali: Abychom uprostřed nevěřícího světa přežili, musíme se co nejvíc semknout dohromady, izolovat se od pohanského světa. Co nejméně se stýkat s nevěřícím světem, nespolupracovat s ním. Žádné *aggiornamento*, žádné přátelství s bezbožným světem. Tuto zásadu přijali za svou židé v prvním exilu a zanikli. Nikdo se nevrátil, zahynuli všichni.

Druhou radu dával prorok Jeremiáš. V jeho prorocké knize se nám zachoval jeho dopis, který píše z opuštěného Jeruzaléma židům do Babylónu: Nastavějte si domy, založte zahrady, žeňte se a plod'te syny a dcery. Pečujte o blaho města, do kterého jste byli odvedeni. Jeho blahobyt bude váš blahobyt. (Jer 29,4-7) Jeremiáš tedy radí neizolovat se, chovat se přátelsky k prostředí, ve kterém žijeme, spolupracovat, pomáhat při všem dobrém. A důvěřovat v Boha. Izrael přijal tuto radu a přežil zajetí. Vrátili se do Jeruzaléma, přestože až v třetí generaci. A vrátili se jiní. V tom, co považovali za hrůzu a zkázu, byla veliká Boží škola. Mnoho se naučili, když byli menšinou, malou bezmocnou menšinou uprostřed nevěřící většiny. Co se naučili, je užitečné i nám, vždyť naše situace je obdobná:

Za prvé se naučili víc mlčet a více naslouchat. Mlčet před Bohem, nechtít Pánu Bohu radit, nechtít Boha umluvit. Naslouchat Božímu hlasu. Za druhé se naučili, že lze konat dobře bohoslužbu bez chrámu, bez obětních býků a zlatých bohoslužebných rouch. Z toho vznikla izraelská bohoslužba v synagóze a z té zase naše křesťanská bohoslužba v době prvních století. Třetí zkušenost Izraele byla v poznání, že Bůh je jiný, než si ho doposud představovali. Že je větší a moudřejší. Že není malicherný, urážlivý, že nechce trestat a hubit, ale zachraňovat a pomáhat. A poslední velká zkušenost, že je možno žít jako věřící i uprostřed nevěřícího světa, jako menšina. Že to má dokonce i jisté výhody: všelijaké lidské plevy zůstávají mimo. Kde nejsou bohatá koryta, tam se nehrnou ani korytáři. Že Bůh má své vítězství i bez vyhubení svých nepřátel.

Jistě jste si všimli, že všechny tyto objevy Izraele v exilu jsou přesně shodné s velikými objevy koncilní Církve ve druhé polovině dvacátého století:

učit se naslouchat Božímu slovu, oprostít bohoslužbu od zbytečné komplikovanosti a obřadnictví, nový obraz o Boží velikosti, umění žít jako menšina uprostřed lhostejného světa. A to je příslib i pro náš církevní advent, pro naši budoucnost křesťanské menšiny uprostřed dnešního světa. A ještě si povězme toto: Ti Izraelští si nakonec z té školy v exilu poučení natrvalo nevzali. Když se po sedmdesáti letech vrátili domů, zase začali pracně stavět chrám, který byl pak zase stejně rozbořen. Začali se zase izolovat od nežidovského světa a bojovat s ním na smrt. Začali si zase sami diktovat, jaký že má být jejich Bůh, jejich Mesiáš. Poznáme my dnes čas svého navštívení? Dokážeme se naučit žít své křesťanství uprostřed lhostejného světa? Dokážeme se dívat do budoucnosti beze strachu? Poprosme o to, vždyť je to otázka i našeho přežití.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Povstaňme a pozvedněme své duše k Hospodinu a prosme jej v pokoře:

At' celá Církev radostně vykročí za adventní hvězdou, která svítí nad Betlémem.

Prosíme Pána za nová kněžská a řeholní povolání: Dej, aby i z našich rodin vycházeli noví kněží a jejich pomocníci.

At' státníci a národohospodáři chrání si v srdci světélko vánoční záře a nedají si je uhasit zlostí či mrzutostí.

Abychom se uměli adventně ztišit, mlčet a v pokoře naslouchat tvému hlasu ve volání proroků.

Abychom v adventě nesli všechny své nesnáze společně s Pannou Marií jako obtíže její cesty do Betléma.

At' se naše srdce uprostřed zmatků starého světa nechvěje a neděsí.

At' naši zemřelí, kteří žili v naději na věčný život, se radují z naplnění své důvěry.

Bože, veď nás, abychom viděli cestu spásy a sami byli světlem jiným kolem sebe naším věrným následováním Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Dary, které přinášíme, Bože, máme od tebe, a přece je přijímáš jako projev naší oddané služby: posvět' je, at' se stanou naším pokrmem na cestě k věčné spáse. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

1. ADVENTNÍ PREFACE

Dvojí příchod Kristův

- V:** Pán s vámi.
O: I s tebou.
V: Vzhůru srdce.
O: Máme je u Pána.
V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.
O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky, skrze našeho Pána, Ježíše Krista. Neboť on přišel a stal se jedním z nás, splnil sliby dané praotcům a otevřel nám cestu k věčné spáse; a my v modlitbách a bdění čekáme, že se i na nás splní tvé sliby, až přijde, aby zjevil svou slávu. A proto s andělskými sbory, které stojí u tvého trůnu a ustavičně ti slouží, a se všemi nebeskými zástupy zpíváme píseň o tvé slávě a voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ ŽI 85,13

Hospodin popřeje dobro a naše země vydá plody.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Prosíme tě, Bože, ať nás účast na Kristově oběti posiluje, abychom se uprostřed světa učili milovat to, co nepomíjí, a drželi se hodnot věčných. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

Velmi často bereme život do svých rukou. Chceme být soběstačnými. Býváme natolik zaměstnání sami sebou, že se ke všem a ke všemu kolem nás stáváme netečnými a uzavřenými. Bůh naopak vychází ze sebe, aby nás potkal. Všechno, co stvořil, dal nám k dispozici. V Kristu se zřekl sám sebe i svého majestátu. Zcela se nám otevřel. Je to velká výzva. On zná a chápe naše obtíže spojené s úsilím o změnu našich postojů. Stačí mu naše upřímné rozhodnutí hledat ho a důvěra v jeho lásku. On chce přijetí. S jistotou pak nás najde a přijde k nám.

K ZAMYŠLENÍ B

Advent je obrazem života, který je neustálým pohybem, hledáním a snažením, a jde v něm o překonání strnulosti, netečnosti a odcizení. Proti zahálčivé lenosti, nudě a stýskání si je oslavou cesty, která má cíl, radostí z jednání, které má smysl, a bohatstvím života, který jde ke Kristu. Advent je také radostí nad Božím směřováním k nám. Často se některým lidem vnucuje myšlenka, že Bůh je nám vzdálen, že mlčí a nezajímá se o nás. V adventu znovu můžeme silně vnímat šťastnou jistotu, že Bůh je s námi, že mu na nás tolik

záleží, a že nás nenechává ztracené. Z tohoto setkání člověka a Boha se rodí nový život, který už žijeme, a na který teprve čekáme.

K ZAMYŠLENÍ C

„Vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení.“ Ježíšova výzva, obsažená v úryvku Lukášova evangelia této neděle, je dokonalým souhrnem dvou základních pohybů nejen adventní spirituality, ale celého bytí nás jako křesťanů. Bůh sám nás svým slovem proneseným v temnotě útlaku, zkoušky a zla, osvobozuje a vede ke světlu. Na straně druhé na toto Boží snažení má odpovědět naše pozornost, rozumí se naše naděje, pozorné bdění a pohotová připravenost. Spása se strany Boha nám už byla v Kristu cele darována, jak je to tedy s naší odpovědí na tento dar?